

TÜRKİYE SİAD PLATFORMU
5. SİAD ZİRVESİ
"YARGI SİSTEMİNDE REFORM"
KONUSUNDA SİAD'LARIN GÖRÜŞLERİNİ BELİRLEME ÇALIŞMASI

Anketin en geç **10 Ağustos 2001** günü bağılı bulunduğunuz SİAD'a ya da ANSİAD'a teslim edilmesi gerekmektedir. Göstereceğiniz dikkate teşekkür ederiz.

YARGI SİSTEMİNDE REFORM KONUSU; 1) YARGILAMA SÜRECİ, 2) ÖRGÜTSEL YAPI, 3) MADDİ ALTYAPI 4) YARGI VE TOPLUM OLMAK ÜZERE AŞAĞIDA GÖRÜŞLERİNİZE SUNULAN UNSURLARIYLA BİRLİKTE 4 ALTBAŞLIK HALİNDE İNCELENMİŞTİR. 3 BÖLÜMDEN OLUŞAN BU SORU FORMUYLA AMACIMIZ, SÖZKONUSU ALTBAŞLIK KONULARINDAKİ SORUNLARIN DÜZELTİLMESİ İÇİN YAPILMASI GEREKENLERİN ÖNCELİĞİNİ GÖRÜŞLERİNİZLE BELİRLEMektir. BU NEDENLE HER SORUDAKİ TANIMLARIN VE AÇIKLAMALARIN ÇOK DİKKATLİ BİR ŞEKİLDE OKUNARAK SORULARIN YANITLANMASI ÇOK ÖNEMLİDİR. AYIRDIĞINIZ ZAMAN VE SİAD PLATFORMUNA KATKILARINIZDAN DOLAYI TEŞEKKÜR EDERİZ.

ANKETİ DOLDURAN KİŞİ İLE İLGİLİ BİLGİLER (Uygun olanı işaretleyiniz)

Yaşı 25-35 36-45 46-59 60 ve üstü
Eğitimi İlkokul Ortaokul Lise Üniversite
İşteki Pozisyonu İş sahibi Yön. Kur. Bşk. Yön. Kur. Üyesi Yönetici
Yönetimindeki ki Şi Sayısı 25'den az 25-150 151-500 500'den fazla

Bağılı bulunduğu SİAD (Açık adı ile yazınız).....

BÖLÜM 1
BU BÖLÜMDE ALTBAŞLIKLAR İLE İLGİLİ SORUNLARIN ÇÖZÜLMESİ İÇİN HER BİR ALT BAŞLIĞI OLUŞTURAN UNSURLARIN ÇÖZÜM SÜRECİNDEKİ ÖNCELİKLERİNİN BELİRLENMESİ AMAÇLANMIŞTIR

Aşağıda unsurlarıyla belirtilen "YARGILAMA SÜRECİ"; iddia, savunma ve yargılama makamlarının katıldığı faaliyetleri ve uyuşmazlıkların çözüldüğü süreci ifade eder. Bu bağlamda "YARGILAMA SÜRECİ"ndeki sorunların çözümlenebilmesi için aşağıda belirtilen unsurlardan öncelikle ele alınması gereken 4 tanesini yanlarındaki kutuları X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) **Basitlik** : Yargılama usulünün gereksiz işlemlerden arındırılmış, anlaşılır ve kolay olmasını ifade eder.
- b) **Duruşma** : Tarafların iddia ve savunmalarını serbestçe dile getirdikleri, delillerin sunulup tartışıldığı, kamuya açık gerçekleşen ve hakimın ispat ile hukuki sorun konusunda karar vermesiyle son bulan devredir.
- c) **Hazırlık Soruşturması** : Bir suçun işlendiği duyumunu alan Cumhuriyet Savcısının, polis ve jandarma aracılığıyla yürüttüğü ve kamu davası açıp açmamaya karar vermek üzere bilgi topladığı süreçtir.
- d) **İş yükü** : Adli ve idari yargıda bir mahkemeye düşen ve genel olarak yıl esasına göre bölünlenen dosya sayısını anlatır.
- e) **Mahkeme Dışı Çözüm** : Devlet yargısı dışında yer alan uzlaştırma-arabulucuk ve tahkim usullerini ifade eder.
- f) **Yargılama süresi** : Bir davanın açılmasından veya ceza davasında hazırlık sürecinden başlayıp hükmün verilmesi ile temyiz aşaması sonrasında hükmün kesinleşmesine kadar geçen süredir.
- g) **Yargılamada Evrensel standartlar** : Yargılamanın, insan haklarına saygılı, teminatlı, kamuya açık, adil, verimli bir şekilde yürütülmesini ve makul sürede sonuçlandırılmasını sağlayan standartlar bütünüdür.

**5. SİYAD ZİRVESİ "YARGI SİSTEMİNDE REFORM ÇALIŞMASI"
EKLER**

2. Aşağıda unsurlarıyla belirtilen "**ÖRGÜTSEL YAPI**" Yargılama Sürecinin işleyebilmesi için gerekli olan kurumsal yapı ve beşerî yapılanmayı ifade eder. Bu bağlamda "**ÖRGÜTSEL YAPI**"daki sorunların çözümlenebilmesi için aşağıda belirtilen unsurlardan öncelikle ele alınması gereken 5 tanesini yanlarındaki kutuları X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) **Bölgesel Farklılıklar :** Yürürlükteki kanunlara göre ülkenin her yerinde aynı özelliklere sahip olması gereken sistemin, çeşitli nedenlerle, uygulamada, bölgeden bölgeye farklılık göstermesidir.
- b) **Hakimin, Savcının, Avukatın Sorumluluğu:** Yargılama faaliyetinde görev alan hakim, savcı ve avukatların karar ve işlemleri nedeni ile sözkonusu olabilecek disiplin, ceza ve tazminat ödeme sorumluluklarıdır.
- c) **Hukukçunun Yetiştirilmesi:** Hakim, savcı ve avukatların fakülte ve sonrası mesleğe hazırlık ve meslek içi eğitimlerini ifade eder.
- d) **İhtisas Mahkemeleri:** İş mahkemeleri, kadastro mahkemeleri ve devlet güvenlik mahkemeleri gibi uzmanlık gerektiren hukuk alanlarında yargılama yapan mahkemeleri ifade eder.
- e) **Temyiz:** Birinci derece (yerel) mahkemenin kararının hukuka uygun olup olmadığı, delillerin yeniden değerlendirilmesine ve yeni delillere girilmeksizin Yargıtay tarafından denetlenmesidir.
- f) **Üst Mahkemeler:** Henüz -idari yargı dışında- Türkiye'deki yargı sisteminde bulunmayan ve birinci derece (yerel) mahkemeler ile temyiz mahkemesi (Yargıtay) arasında kalan ve taraflara daha güvenli bir yargılama sağlayan mahkemelerdir.
- g) **Yardımcı Personelin Sorumluluğu:** Adli faaliyetlerde görev alan, yazı işleri müdürü, zabıt katibi ve icra müdürü gibi personelin hukuka aykırı ve zarar verici eylem ve işlemleri nedeniyle disiplin, ceza ve tazminat ödeme sorumluluklarını ifade eder.
- h) **Yardımcı Personelin Yetiştirilmesi:** Adli teşkilat içinde yer alan yazı işleri müdürü, zabıt katibi ve icra memuru gibi personelin yetiştirilmesini ifade eder.
- i) **Yargı Bağımsızlığı:** Yargı sisteminin, hakimlere hiç kimsenin emir ve talimat verememesini, tavsiye ve telkinde bulunamamasını hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde sağlayan özelliğidir.

3. Aşağıda unsurlarıyla belirtilen "**MADDİ ALTYAPI**" Yargılama Sürecinin işleyebilmesi için gerekli olan parasal ve fiziki altyapıyı ifade eder. Bu bağlamda "**MADDİ ALTYAPI**"daki sorunların çözümlenebilmesi için aşağıda belirtilen unsurlardan öncelikle ele alınması gereken 3 tanesini yanlarındaki kutuları X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) **Bilgisayar Altyapısı:** Adli süreçte bilgilerin depolanması ve bunlara kolayca ulaşılmasında kullanılacak bilgisayar altyapısını ifade eder.
- b) **Bütçe:** Devletin genel bütçe içinde her türlü adalet hizmetlerine ayırdığı payı ifade eder.
- c) **Elektronik Arşiv:** Mahkemeler için yargılama sürecinde gerekli olan her türlü kamu sicil ve kayıtlarının gerektiğinde ulaşılabilir şekilde elektronik ortamda depolanmasını ifade eder.
- d) **İnternet Altyapısının Kullanımı:** Bilgisayar ortamında tutulan bilgilerin internet altyapısından yararlanılarak ilgililerin erişimine sunulmasını ifade eder.
- e) **Mekan:** Sorgulama, duruşma ve yargılama faaliyetlerinin yapıldığı, mahkemelerin, icra dairelerinin ve ilgili diğer birimlerin yer aldığı adliye binalarıdır.
- f) **Yüksek Mahkeme Kararlarının Yayınlanması:** Ülkede hukuk kurallarının uygulanmasında birliğin sağlanması ve saydamlık açısından Yargıtay'ın ve Danıştay'ın bütün kararlarının kitap/dergi olarak ve bilgisayar ortamında yayınlanmasıdır.

4. Aşağıda unsurlarıyla belirtilen "YARGI VE TOPLUM"; bir yandan bireylerin hak ve yükümlülükleri ile yargı sürecinde yer alma bilincine erişmeleri, öte yandan da yargının beşeri unsurunun toplum karşısındaki konumunu ifade eder. Bu bağlamda "YARGI VE TOPLUM"daki sorunların çözümlenebilmesi için aşağıda belirtilen unsurlardan öncelikle ele alınması gereken 3 tanesini yanlarındaki kutuları X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) **Barışçı Çözümler:** Uyuşmazlıkların devlet yargısı dışında, tarafların kendi iradelerine dayalı olarak anlaşmayla çözümlenmesine ilişkin yöntemleri ifade eder.
- b) **Halkı Bilinçlendirme:** Halkın hak arama sürecinin nasıl başlatılacağı ya da bu sürece nasıl katılacağı konusunda bilgilendirilmesidir.
- c) **Kültür ve Yargı:** Karar verme sürecinde yer alan hukukçuların değer yargılarının, karar ve işlemleri üzerindeki etkisini ifade eder.
- d) **Medya ve Yargı:** Medya ve yargının karşılıklı konumları ile medyanın yargının karar verme sürecindeki etkisini ifade eder.
- e) **Milli Egemenlik ve Yargı:** Uluslararası ve uluslararası yargının ulusal yargıya etkisini ve bunlar arasındaki ilişkiyi ifade eder.
- f) **Yurttaşlık Bilgisi:** İlköğretim sürecinde bireylerin hak ve yükümlülükleri ile devlet sistemi ve işleyişi konusunda bilgilendirilmesidir.

BÖLÜM 2

BU BÖLÜMDE HER BİR ALTBAŞLIKLA İLGİLİ OLARAK SORUNLARININ ÇÖZÜLMESİNDE DİĞER ALTBAŞLIKLARIN NE DENLİ/ETKEN OLDUKLARININ ÖNCELİĞİNİN BELİRLENMESİ AMAÇLANMIŞTIR.

ALTBAŞLIKLARIN TANIMLARI:

AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ: 1. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Yargılama Süreci"; iddia, savunma ve yargılama makamlarının katıldığı faaliyetleri ve uyuşmazlıkların çözüldüğü süreci ifade eder.

AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI: 2. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Örgütsel Yapı"; "Yargılama Süreci"nin işleyebilmesi için gerekli olan kurumsal yapı ile beşeri yapılanmayı ifade eder.

AB 3 : MADDİ ALTYAPI: 3. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Maddi Altyapı"; "Yargılama Süreci"nin işleyebilmesi için gerekli olan parasal ve fiziksel altyapıyı ifade eder.

AB 4 : YARGI VE TOPLUM: 4. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Yargı ve Toplum"; bir yandan bireylerin hak ve yükümlülükleri ile yargı sürecinde yer alma bilincine erişmeleri, öte yandan da yargının beşeri unsurunun toplum karşısındaki konumunu ifade eder.

5. "AB 1: YARGILAMA SÜRECİ"ndeki sorunların çözülebilmesi için aşağıdaki diğer 3 altbaşlıktan hangisindeki sorunların öncelikle çözümlenmesi gereklidir? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI b) AB 3 : MADDİ ALTYAPI c) AB 4 : YARGI VE TOPLUM

6. "AB 2: ÖRGÜTSEL YAPI"daki sorunların çözülebilmesi için aşağıdaki diğer 3 altbaşlıktan hangisindeki sorunların öncelikle çözümlenmesi gereklidir? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ b) AB 3 : MADDİ ALTYAPI c) AB 4 : YARGI VE TOPLUM

7. "AB 3: MADDİ ALTYAPI"daki sorunların çözülebilmesi için aşağıdaki diğer 3 altbaşlıktan hangisindeki sorunların öncelikle çözümlenmesi gereklidir? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ b) AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI c) AB 4 : YARGI VE TOPLUM

**5. SİAD ZİRVESİ "YARGI SİSTEMİNDE REFORM ÇALIŞMASI"
EKLER**

8. AB 4: YARGI VE TOPLUM daki sorunlar in çözülebilmesi için aşağıdaki diğer 3 Altbaşlıktan hangisindeki sorunlar in öncelikle çözülmesi gereklidir? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ b) AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI c) AB 3 : MADDİ ALTYAPI

BÖLÜM 3

BU BÖLÜMDE HER BİR ALTBAŞLIKLIL İLGİLİ OLARAK SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNDEN DİĞER ALTBAŞLIKLILARIN NE DENLİ ETKİLENDİKLERİNİN ÖNCELİĞİNİN BELİRLENMESİ AMAÇLANMIŞTIR.

ALTBAŞLIKLILARIN TANIMLARI:

AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ I: 1. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Yargılama Süreci"; iddia, savunma ve yargılama makamlarının katıldığı faaliyetleri ve uyumsuzlukların çözüldüğü süreci ifade eder.

AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI: 2. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Örgütsel Yapı"; "Yargılama Süreci"nin işleyebilmesi için gerekli olan kurumsal yapı ile beşeri yapılanmayı ifade eder.

AB 3 : MADDİ ALTYAPI: 3. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Maddi Altyapı"; "Yargılama Süreci"nin işleyebilmesi için gerekli olan parasal ve fiziksel altyapıyı ifade eder.

AB 4 : YARGI VE TOPLUM: 4. Soruda unsurlarıyla belirtilen "Yargı ve Toplum"; bir yandan bireylerin hak ve yükümlülükleri ile yargı sürecinde yeralma bilincine erişmeleri, öte yandan da yargının beşeri unsurunun toplum karşısındaki konumunu ifade eder.

9. "AB 1: YARGILAMA SÜRECİ I" indeki sorunların çözülmesi aşağıdaki diğer 3 Altbaşlıktan en çok hangisini etkiler? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI b) AB 3 : MADDİ ALTYAPI c) AB 4 : YARGI VE TOPLUM

10. "AB 2: ÖRGÜTSEL YAPI" daki sorunlar in çözülmesi aşağıdaki diğer 3 Altbaşlıktan en çok hangisini etkiler? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ b) AB 3 : MADDİ ALTYAPI c) AB 4 : YARGI VE TOPLUM

11. "AB 3: MADDİ ALTYAPI" daki sorunların çözülmesi aşağıdaki diğer 3 Altbaşlıktan en çok hangisini etkiler? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ b) AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI c) AB 4 : YARGI VE TOPLUM

12. "AB 4: YARGI VE TOPLUM" daki sorunlar in çözülmesi aşağıdaki diğer 3 Altbaşlıktan en çok hangisini etkiler? Sadece 1 tanesini yanındaki kutuyu X ile işaretleyerek belirtiniz.

- a) AB 1 : YARGILAMA SÜRECİ b) AB 2 : ÖRGÜTSEL YAPI c) AB 3 : MADDİ ALTYAPI

ÇALIŞMAYA KATKILARINIZDAN DOLAYI TEŞEKKÜR EDERİZ

